

ЛЕГАЛІЗАЦІЯ (ВІДМИВАННЯ) МАЙНА, ОДЕРЖАНОГО ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ: ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

Беніцький А. С.

У роботі проаналізовано урядові документи, які визначають напрямки державно-правової політики щодо запобігання, виявлення й припинення легалізації (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом. Зазначено ступінь небезпечності відмивання «брудного» капіталу та його потрапляння до легальної економіки.

Звернуто увагу на особливості об'єктивних та суб'єктивних ознак легалізації (відмивання) злочинно здобутого майна. Досліджено питання щодо підстав притягнення до кримінальної відповідальності за відмивання злочинних доходів. Розглянуто проблеми преюдиціональності при відмиванні майна, одержаного злочинним шляхом, та зроблено висновки про необов'язковість наявності обвинувального вироку суду стосовно зазначеного злочину.

Визначена правова природа кримінальних правопорушень, передбачених ст.ст. 209 та 198 КК України, та критерії їх розмежування. Зазначено, що заздалегідь не обіцяне відмивання, придбання, отримання, зберігання або збут майна, одержаного злочинним шляхом, є формами причетності до кримінальних правопорушень. Основним критерієм розмежування зазначених кримінальних правопорушень є статус майна, яке винна особа відмиває, зберігає або використовує у подальшій діяльності.

Вказано на значимість предикатного злочину для кримінальних правопорушень, передбачених ст.ст. 198, 209, 306 КК України. Встановлено, що при конкуренції ст. 209 та ст. 306 КК України, остання буде спеціальною по відношенню до загальної норми - ст. 209 КК України. Зазначено можливості кваліфікації фінансування тероризму за правилами сукупності злочинів, передбачених ст.ст. 209 та 258-5 КК України.

Ключові слова: легалізація (відмивання); майно, одержане злочинним шляхом; фінансування тероризму; використання наркодоходів; причетність до кримінальних правопорушень; конкуренція кримінально-правових норм.

Benitskiy A. S. Legalization (laundering) of criminally obtained property: problems of criminal-legal qualification

The paper analyzes government documents that determine the directions of state and legal policy on preventing, detecting and stopping the legalization (laundering) of property obtained by crime. The degree of danger of laundering «dirty» capital and its entry into the legal economy is indicated.

Attention is drawn to the features of the objective and subjective signs of legalization (laundering) of property obtained by crime. The issue of the grounds for bringing to criminal liability for laundering criminal proceeds is investigated. The problems of prejudiciality in laundering property obtained by crime are considered, and a conclusion is made about the non-requirement of a court conviction in relation to the specified crime.

The legal nature of criminal offenses provided for in Articles 209 and 198 of the Criminal Code of Ukraine and the criteria for their differentiation are determined. It is noted that the previously unpromised laundering, acquisition, receipt, storage or sale of property obtained by criminal means are forms of involvement in criminal offenses. The main criterion for distinguishing the specified criminal offenses is the status of the property that the guilty person launders, stores or uses in further activities.

The significance of the predicate crime for criminal offenses provided for in Articles 198, 209, 306 of the Criminal Code of Ukraine is indicated. It is established that in the event of competition between Articles 209 and 306 of the Criminal Code of Ukraine, the latter will be special in relation to the general norm - Article 209 of the Criminal Code of Ukraine. The possibilities of qualifying terrorist financing according to the rules of the set of crimes provided for in Articles 209 and 258-5 of the Criminal Code of Ukraine are indicated.

Key words: legalization (laundering), property obtained by criminal means, financing of terrorism, use of drug proceeds, involvement in criminal offenses, competition of criminal law norms.

Постановка проблеми. Легалізації (відмивання) «брудних» коштів становить загрозу для економічної безпеки України. Запобігання цьому явищу є одним із пріоритетів державно-правової політики в галузі зміцнення національної безпеки. Слід зазначити, що необхідною передумовою вступу України до Європейського Союзу є удосконалення антилегалізаційного законодавства та створення ефективного механізму щодо протидії легалізації (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом, та зниження ризиків від проникнення до національної економіки «брудних» капіталів.

Уряд України визначає напрямки щодо удосконалення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та адаптації законодавства до міжнародних стандартів; підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів та координації системи запобігання та протидії зазначеним явищам, а також взаємодії із суб'єктами первинного фінансового моніторингу, неприбутковими організаціями, громадськістю та ін. Зазначені напрямки знайшли своє відображення у Плані заходів, спрямованих на запобігання виникненню та/або зменшення негативних наслідків ризиків, виявлених за результатами третьої національної оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, на період до 2026 року, який було затверджено у своєму розпорядженні Кабінетом міністрів України від 27 грудня 2023 р. [1].

В Україні прийнято ряд урядових програм, в яких зазначається про необхідність удосконалення законодавства щодо запобігання, виявлення та припинення легалізації (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом. Серед них є Стратегія забезпечення державної безпеки від 16 лютого 2022 р. [2], Стратегія морської безпеки України від 17 липня 2024 р. [3], Програма стратегічного розвитку Державної служби фінансового моніторингу України на період до 2024 року, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 17 січня 2020 р. № 16 [4] та ін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми кримінально-правової кваліфікації легалізації (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом, розглядаються багатьма авторами. В юридичній літературі є різні погляди щодо правової природи відмивання злочинно одержаних доходів

та суміжних з цим злочином кримінальних правопорушень. Серед дослідників немає єдиного підходу щодо тлумачення об'єктивних та суб'єктивних ознак злочину, передбаченого ст. 209 КК України, а також критеріїв відмежування цього злочину від кримінальних правопорушень, передбачених ст.ст. 198, 256, 258-5, 306, 396 КК України та ін. Помилки у кримінально-правовій кваліфікації діянь, які мають ознаки легалізації (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом, іноді приводить до оправдальних вироків суддів або незаконного притягнення до кримінальної відповідальності за відмивання злочинних доходів тощо.

Мета статті. Визначити особливість кримінально-правової кваліфікації легалізації (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом; виокремити критерії розмежування злочину, передбаченого ст. 209 КК України, від кримінальних правопорушень, передбачених ст.ст. 198, 258-5, 306 КК України та ін.

Виклад основного матеріалу. Аналіз практики застосування ст. 209 КК показує, що судді по-різному вирішували питання щодо преюдиціальності, тобто визначення відмивання «брудного» майна, незалежно від того був чи ні обвинувальний вирок за предикатний злочин. Навіть після змін у квітні 2015 р. до п. 8 ст. 216 (підслідність) КПК України, яка вказувала на те, що не є обов'язковою умовою наявність обвинувального висновку або іншого рішення суду, яким би встановлювався факт вчинення злочину, що передувало відмиванню злочинних доходів, серед правозастосувачів не було одностайного погляду щодо розуміння «іншого рішення суду», як умовою застосування ст. 209 КК України. Проте у подальшому цей пункт (факт вчинення суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, встановлений судом у відповідних процесуальних рішеннях), було виключено із ст. 216 КПК України.

У ст. 90 (значення рішень інших судів у питаннях допустимості доказів) КПК України зазначено те, що рішення національного суду або міжнародної судової установи, яке набрало законної сили, і ним встановлено порушення прав людини і основоположних свобод, має преюдиціальне значення для суду, який вирішує питання про допустимість доказів. Тобто для преюдиціальності, згідно зі змістом цієї норми, необхідно рішення національного суду або міжнародної судової установи, яке набрало законної сили.

Слід зазначити, що при кваліфікації діянь, які містять ознаки легалізації (відмивання) майна,

Протидія злочинності: проблеми практики та науково-методичне забезпечення

одержаного злочинним шляхом, важливо встановити наявність основного (первісного) злочину. Проте це не означає, щоб обов'язково була наявність обвинувального вироку суду стосовно цього діяння. Якщо при досудовому розслідуванні буде встановлено факт предикатного злочину, яке передувало легалізації (відмиванню), то це буде достатнім для притягнення до кримінальної відповідальності відмивача.

Саме такий висновок впливає із змісту ч. 1 ст. 209 КК України, де зазначено: «коли фактичні обставини володіння, використання, розпорядження майном свідчать про його одержання злочинним шляхом». Законодавець такі ознаки додав до ч. 1 ст. 209 КК України 6 грудня 2019 р., щоб уникнути проблеми у судовій практиці щодо преюдиціальності. Інакше знов поставали б питання того, вважати чи ні обов'язковою умовою для застосування ст. 209 КК України встановлення предикатного (основного або первісного) злочину обвинувальним вироком суду.

Таким чином, підставою для кримінальної відповідальності за легалізацію (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом, є фактичні обставини того, що майно має злочинне походження внаслідок скоєння іншою особою або відмивачем предикатного (основного або первісного) злочину, яке передувало легалізації (відмиванню). Про скоєння предикатного злочину може свідчити обстановка одержання майна, отриманих злочинних доходів; розуміння відмивачем того, що учасників злочину, внаслідок якого було здобуто злочинні доходи, притягнуто до кримінальної відповідальності тощо. Відомості про існування предикатного злочину можуть бути отримані відмивачем із різних джерел.

Згідно із ч. 1 ст. 209 КК України предметом відмивання є «майно», яке було одержане внаслідок злочинного діяння, що передувало легалізації (відмиванню). Проте в п. 23 ст. 1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (Далі - ЗУ «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів...» 2020 р.) дається визначення «доходам, одержаним злочинним шляхом», під якими розуміються будь-які активи, одержані прямо чи опосередковано внаслідок вчинення злочину, зокрема валютні цінності, рухоме та нерухоме майно, майнові та немайнові права, незалежно від їхньої вартості [5]. Зазначене тлумачення доходів, одержаних злочинним шляхом,

відповідає міжнародним стандартам запобігання відмиванню «брудних» коштів.

Предметом злочину, передбаченого ст. 209 КК України, є майно. У зв'язку з цим всі інші предмети (штампи, офіційні документи, паспорти або інші особисті документи суб'єкта), які не мають властивості майна, не можуть бути предметом легалізації (відмивання).

Словосполучення «одержаного злочинним шляхом» означає, що джерелом походження майна, яке стало предметом відмивання, є будь-який злочин (нетяжкий, тяжкий або особливо тяжкий), передбачений Кримінальним Кодексом України.

Цікаво зазначити, що у 2019 р. законодавець у ч. 1 ст. 209 КК України додав такі ознаки предмету легалізації (відмивання), як «майно прямо чи опосередковано, повністю чи частково одержано злочинним шляхом».

Під опосередкованим (непрямим) одержанням майна варто розуміти зміну первинного вигляду майна. Способи опосередкованого (непрямого) шляху одержання майна можуть бути різні. Так, на кошти, отримані від скоєння вбивства на замовлення, особа придбає земельну ділянку, будинок, транспортний засіб та ін. У даному випадку майно, яке було придбане на кошти, одержані внаслідок скоєння вбивства, буде вважатись отриманим опосередкованим (непрямим) шляхом й воно є предметом злочину, передбаченого ст. 209 КК України. Під прямим (безпосереднім) злочинним шляхом одержання майна слід розуміти майно, вигляд якого не було змінено. Таким майном є кошти, одержані злочинним шляхом, які суб'єкт вкладає в банк або іншу кредитно-фінансову установу тощо.

Таке тлумачення предмету злочину, передбаченого ч. 1 ст. 209 КК України, відповідає міжнародній практиці протидії відмиванню злочинних доходів та рекомендаціям ФАТФ. Так, в п. «б» ст. 1 (уживання термінів) Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму (Варшавська конвенція 2005 р.) під «майном, одержаним від злочину» розуміється майно будь-якого виду, незалежно від того, матеріальне воно чи виражене в правах, рухоме чи нерухоме, та правові документи або документи, які підтверджують право на таке майно або частку в ньому» [6]. Схоже тлумачення предмета відмивання злочинно здобутого майна міститься у Конвенції ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних

речовин (Віденська конвенція 1988 р.); Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом (Страсбурзька конвенція 1990 р.); Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності (Палермська конвенція 2000 р.); Конвенції ООН проти корупції (Нью-Йоркська конвенція 2003 р.) та в інших міжнародно-правових документах.

Слід зазначити, що предметом кримінального правопорушення, передбаченого ст. 198 КК України є «майно, одержане кримінально протиправним шляхом». Виникає питання щодо розмежування ст. 209 та ст. 198 КК України за ознакою предмета кримінального правопорушення. Законодавчі підходи щодо змісту предмету зазначених кримінальних правопорушень є різними. Згідно зі ст. 198 КК України предметом може бути майно незалежно від того, перебувало воно у цивільно-правовому обороті чи було обмежено або заброньовано в легальному обігу.

Крім того, предметом придбання, отримання, зберігання чи збуту майна, одержаного кримінально протиправним шляхом, в контексті статті 198 КК, є майно, яке не підлягає розширеному тлумаченню. Таке майно не може бути опосередковано (непрямо) повністю чи частково одержано кримінально протиправним шляхом, або відбулась зміна його форми (перетворення).

Коли особа придбаває, отримує чи збуває майно, яке було, наприклад, обміняне на викрадені речі або було видозмінено, то в її діях можуть міститись ознаки приховування слідів злочину, оскільки вона маскує джерело походження такого майна. У тих випадках, коли майно не отримує «легального» статусу, тобто не потрапляє до легального обігу, то ознак відмивання злочинних доходів не буде, а дії особи, за наявності відповідної мети можуть бути кваліфіковані за ст. 396 КК України [7, с. 150-151].

Вартість майна, «одержаного злочинним шляхом» (ст. 209 КК України) або «одержаного кримінально протиправним шляхом» (ст. 198 КК України), а також вид предикатного злочину на правову оцінку діянь, передбачених ст.ст. 198 та 209 КК України, не впливає. При кримінально-правовій кваліфікації необхідно враховувати положення про малозначність діяння (ч. 2 ст. 11 КК України).

Формами вчинення легалізації (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом, є: 1) набуття, володіння, використання або розпорядження майном, одержаним злочинним шляхом; 2) здійснення фінансової операції або вчинення правочину з майном, одержаним злочинним

шляхом; 3) переміщення або зміна форми (перетворення) майна, одержаного злочинним шляхом; 4) вчинення дій, спрямованих на приховування або маскуванню походження майна, одержаного злочинним шляхом; 5) володіння майном, одержаним злочинним шляхом, або правом на таке майно, джерелом його походження чи місцезнаходження.

Детальна конкретизація форм легалізації (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом, обумовлена прийнятими Україною міжнародних зобов'язань, які було імплементовано в національне антилегалізаційне законодавство.

Більшість із зазначених діянь, які є легалізацією (відмиванням) майна, одержаного злочинним шляхом, розкриваються в пунктах 6-9 Постанови Пленуму Верховного Суду України «Про практику застосування судами законодавства про кримінальну відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом» від 15 квітня 2005 року № 5. [8].

Таке діяння, як «зміна форми (перетворення) майна, одержаного злочинним шляхом», було включено до ч. 1 ст. 209 КК України 06 грудня 2019 р. законодавцем України. Зміна форми (перетворення) означає процес зміни стану майна, яке після скоєння злочину зазнало певних змін (повністю або частково), внаслідок чого їх первинний вигляд набув іншого характеру. Річ, яка отримала іншу форму, - це інша річ, яка була перетворена, а справжня, що була предметом предикатного злочину, знищена в її індивідуальності.

Об'єктивні сторони кримінальних правопорушень, передбачених ст.ст. 198 та 209 КК України, мають багато спільного. В ст. 198 КК України зазначено про те, що кримінальна відповідальність за цією нормою можлива лише «за відсутності ознак легалізації (відмивання) майна, одержаного кримінально протиправним шляхом». Проте, які саме ознаки дозволяють розмежовувати кримінальні правопорушення, встановлені ст.ст. 198 та 209 КК України, законодавець не зазначив в кримінально-правових нормах.

Основним критерієм, який дозволяє розмежовувати злочини, передбачені ст.ст. 198 та 209 КК України, є статус майна, який отримано внаслідок вчинення предикатного злочину. Для притягнення до кримінальної відповідальності за ст. 209 КК України важливо, щоб такому майну було надано вигляд правомірно здобутого [7, с. 264].

Придбання, одержання, зберігання або збут майна, одержаного кримінально-протиправним шляхом, не повинні з формальної сторони

відповідати умовам укладання цивільно-правової угоди. Майно, одержане кримінально-протиправним шляхом, за правовою природою кримінального правопорушення, передбаченого ст. 198 КК України, залишається в тіньовому секторі економіки на противагу відмиванню майна, одержаного злочинним шляхом, наслідком якого є потрапляння в легальну економіку злочинно здобутого майна через укладання цивільно-правових угод, здійснення фінансових трансакцій тощо. Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом, являє собою зовні легальну діяльність, у результаті якої такому майну надається видимий правовий характер походження.

Якщо суб'єкт заключає угоду щодо матеріального забезпечення незаконного воєнного формування або терористичної організації, купуючи, наприклад, вогнепальну зброю в порушенні встановленими законодавством процедурами, які регламентують порядок купівлі-продажу предметів, що обмежені в цивільному обігу, то в його діях відсутні ознаки злочину, передбаченого ст. 209 КК України.

Однією з ознак, які відмежовують відмивання майна, одержаного злочинним шляхом, від кримінального правопорушення, передбаченого ст. 198 КК України, є суб'єкт кримінального правопорушення. Суб'єктом заздалегідь не обіцяне придбання або отримання, зберігання чи збут майна, завідомо одержаного кримінально протиправним шляхом, є причетна до кримінального правопорушення особа. Це впливає із правової природи інституту причетності до кримінальних правопорушень, однієї із форм якої є заздалегідь не обіцяне придбання або отримання, зберігання чи збут майна, завідомо одержаного кримінально протиправним шляхом. Суб'єктом відмивання майна, одержаного злочинним шляхом, може бути не лише причетна до злочину особа. Відмивачем може бути як той, хто брав участь у предикатному злочині, так і той, хто заздалегідь не обіцяв відмити злочинно здобуте майно.

Слід зазначити, що ознаки відмивання майна, одержаного злочинним шляхом, містяться в спеціальній кримінально-правовій нормі - ст. 306 (використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів, прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів) КК України. Умовою притягнення до кримінальної відповідальності за ст. 306, як і за ст. 209 КК України, є наявність предикатного злочину. Ознаки суб'єктів злочинів, передбачених ст. 306 та ст. 209 КК України, мають також

схожість. Це особи, які могли бути учасниками предикатного злочину, а також особи, які заздалегідь не обіцяли використати майно, одержане злочинним шляхом. Різницею між зазначеними злочинами є джерело походження предикатного злочину. Для злочину, передбаченого ст. 306 КК, - це кошти, здобуті від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів, прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів. На відміну від ст. 209 КК України, використання наркодоходів, в контексті ст. 306 КК України, - це не обов'язково потрапляння його в легальну економіку. Кваліфікація за ознаками злочину, передбаченого ст. 306 КК України, буде в тих випадках, коли на кошти, здобуті від незаконного обігу наркотичних засобів, будуть придбані, наприклад, наркотичні засоби, психотропні речовини, отруйні чи сильнодіючі речовини. Такі діяння свідчать про те, що злочинець має бажання продовжувати займатися наркобізнесом. У випадку відмивання наркодоходів необхідно застосовувати правила конкуренції загальної та спеціальної кримінально-правової норми. Стаття 306 КК України буде спеціальною по відношенню до ст. 209 КК України.

Джерелом походження фінансування тероризму можуть бути кошти, отримані злочинним шляхом. Проте для кваліфікації діянь за ознаками злочину, передбаченого ст. 258-5 (фінансування тероризму) КК України, не обов'язково, щоб кошти, які є предметом зазначеного злочину, мали злочинне походження, на відміну від відмивання майна, одержаного злочинним шляхом. У випадку, коли особа при фінансуванні терористичної організації використовує кошти, одержані злочинним шляхом, в його діях є ознаки як фінансування терористичної організації, так і відмивання майна, одержаного злочинним шляхом. У даному випадку такі діяння особи необхідно кваліфікувати за правилами ідеальної сукупності кримінально-правових норм, тобто за ст. 209 та ст. 258-5 КК України

Висновки. В роботі визначено правову природу відмивання майна, одержаного злочинним шляхом, встановлено особливості об'єктивних та суб'єктивних ознак цього злочину. Вказано, що підставою для кримінальної відповідальності за вчинення злочину, передбаченого ст. 209 КК України, є фактичні обставини того, що майно має злочинне походження внаслідок скоєння іншою особою або відмивачем предикатного (основного або первісного) злочину, який передувало легалізації (відмиванню).

Зазначено, що основним критерієм розмежування кримінальних правопорушень, передбачених ст. 209 та ст. 198 КК України, є статус майна, яке винна особа використовує у подальшій діяльності. Звернуто увагу не те, що заздалегідь не обіцяне відмивання, придбання, отримання, зберігання або збут майна, одержаного злочинним шляхом, є формою причетності до кримінальних правопорушень. Наявність предикатного злочину є обов'язковою ознакою для кримінальних правопорушень, встановлених ст.ст. 198, 209, 306 КК України. Для кваліфікації діянь за ознаками фінансування тероризму наявність предикатного злочину не у всіх випадках є обов'язковою умовою. Зазначено підстави кваліфікації фінансування тероризму за правилами сукупності злочинів, передбачених ст.ст. 209 та 258-5 КК України.

Література

1. План заходів, спрямованих на запобігання виникненню та/або зменшення негативних наслідків ризиків, виявлених за результатами третьої національної оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, на період до 2026 року, затвердженого розпорядженням Кабінетом міністрів України від 27 грудня 2023 р. № 1207-р. URL : <https://surl.li/tfriff>.

2. Указ Президента України № 56 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 грудня 2021 року «Про Стратегію забезпечення державної безпеки»» від 16 лютого 2022 р. URL : <https://surl.li/axouyh>.

3. Указ Президента України № 468 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 17 липня 2024 року «Про Стратегію морської безпеки України»» від 17 липня 2024 р. URL : <https://surl.li/zeiozr>.

4. Наказ Міністерства фінансів України № 16 «Про затвердження програми стратегічного розвитку Державної служби фінансового моніторингу України на період до 2024 року» від 17 січня 2020 р. URL : <https://surl.li/rjzvrk>.

5. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06 грудня 2019 р. № 361-IX. URL : <https://surl.gd/ublsmb>.

6. Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму 2005 р. URL : <https://surl.gd/rngzjp>.

7. Беніцький А. С. Причетність до злочину: проблеми кримінальної відповідальності : монограф. : / МВС України, ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка. Луганськ : СПД Рєзников В. С., 2014. 552 с.

8. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про практику застосування судами законодавства про кримінальну відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом» від 15 квітня 2005 року № 5. URL : <https://surl.gd/ovkspro>.

*Беніцький А. С.,
кандидат юридичних наук, професор,
професор кафедри кримінально-правових
дисциплін
Одеського державного університету
внутрішніх справ*